

Nowe interpretacje na wyjątkową rocznicę

Z okazji setnej rocznicy urodzin Witolda Lutosławskiego rynek fonograficzny zapełnił się nowościami upamiętniającymi wielkiego mistrza muzyki XX wieku. Wśród płyt z dziełami orkiestrowymi dwie wydały mi się szczególnie warte uwagi. Pierwsza zawiera nagrania *Koncertu wiolonczelowego*, *Koncertu fortepianowego* i *IV Symfonii* dokonane przez orkiestrę *Sinfonia Varsovia* pod dyrekcją Jerzego Maksymiuka w styczniu 2013 roku. Na drugiej, wydanej w 2012 roku przez wytwórnię Chandos znalazły się *Wariacje Symfoniczne*, *Wariacje na temat Paganiniego* oraz *Koncert fortepianowy* i *IV Symfonia* w wykonaniu BBC Symphony Orchestra, którą poprowadził Edward Gardner. Płyta angielska stanowi trzecią część serii zawierającej nagrania orkiestrowych i wokально-instrumentalnych utworów Lutosławskiego.

Wysłuchanie tych nagrań jest okazją do porównania interpretacji *Koncertu fortepianowego* i *IV Symfonii*. W obydwu wykonaniach orkiestra brzmi doskonale i świeżo, choć różnią się one zarówno w ogólnym zarysie, jak w szczegółach. Tempa zadane przez Maksymiuka są nieco żywsze niż w ujęciu Gardnera, co nadaje wykonaniom polskim większej płynności. Niekiedy powoduje to jednak nieznaczną utratę refleksyjnego nastroju, jak choćby w poprzedzającym finał *Symfonii* fragmencie z udziałem tria skrzypcowego.

Brzmienie *Sinfonii Varsovii* jest jaśniejsze, a artykulacja we wszystkich sekcjach instrumentów bardziej selektywna i wyrazista. W odcinkach o delikatnej fakturze – zarówno *Koncertu*, jak *Symfonii*, gdzie prym wiodą szmerowo traktowane smyczki z towarzyszeniem instrumentów dętych drewnianych, dzwonków lub harfy, zespół polski ukazuje brzmienie szkliste, czasem wręcz przenikliwe. Z kolei orkiestra brytyjska prezentuje w takich fragmentach lekko rozmazane, quasi-impresjonistyczne pejzaże dźwiękowe, co słyhać między innymi już na początku pierwszej części *Koncertu*.

Pianista Louis Lortie (który z wielką wirtuozerią wykonuje na tej płycie także *Wariacje na temat Paganiniego*) świetnie sprawdza się jako solista *Koncertu*. Gra dźwiękiem z jednej strony głębokim, nasyconym, z drugiej zaś delikatnym i eterycznym – jak chociażby w części drugiej, gdzie na tle bajkowego pejzażu flażoletowych glissand skrzypiec tka dźwiękowe arabeski. Słabszym punktem interpretacji Lortiego wydaje się jedynie kadencja rozpoczynająca część trzecią. Muzyka toczy się nieco za wolno, tracąc ciągłość płynnej, spójnej narracji. Ewa Poblócka – solistka w nagraniu z *Sinfonią Varsovią* – wypada tu znacznie lepiej. Początek kadencji gra z większą swobodą i fantazją. Silnym atutem pianistki jest także bardzo wyrazista artykulacja – dużo bardziej czytelna niż Louisa Lortiego, a także dbałość o skrupulatną realizację oznaczeń wykonawczych zawartych w zapisie nutowym.

instytut muzyki i tańca

RUCH
MUZY
CZNY #

100/
100
LUTOSŁAWSKI

Na płycie polskiej uwagę przykuwa także świetna kreacja *Koncertu wiolonczelowego*. Solista Robert Cohen wykazuje się w tym wykonaniu wirtuozerią – doskonale radzi sobie z licznymi figuracjami przepelnionymi dwudźwiękami, flazoletami i ćwierćtonami. Z drugiej strony ukazał niezwykle pokłady liryzmu, zwłaszcza we fragmencie kantylenowym, gdzie soliście towarzyszy tylko sekcja smyczkowa.

Obydwie omawiane płyty zawierają interesujące i wierne partyturom interpretacje orkiestrowych dzieł Witolda Lutosławskiego. Wybór tylko jednej z nich byłby zadaniem niełatwym. Decyzję pozostawię zatem czytelnikom i słuchaczom.

Monika Kuchta

instytut muzyki i tańca

RUCH
MUZY
CZNY #

WITOLD LUTOSŁAWSKI ORCHESTRAL WORKS II

*Wariacje symfoniczne, Koncert fortepianowy,
Wariacje na temat Paganiniego, IV Symfonia*

Louis Lortie, fortepian

BBC Symphony Orchestra

dyr. Edward Gardner

Chandos 2011, CHSA 5098

WITOLD LUTOSŁAWSKI VOL. 2

Koncert wiolonczelowy, Koncert fortepianowy, IV Symfonia

Robert Cohen, wiolonczela

Ewa Pobłocka, fortepian

Sinfonia Varsovia

dyr. Jerzy Maksymiuk

BeArTon 2013, CDB052

**Niniejsza recenzja jest efektem realizacji programu IMiT „Krytyka muzyczna 2.0”
– edycja specjalna w Roku Lutosławskiego**